

Onderwijs- en examenregeling

2011-2012

Faculteit bedrijfseconomische wetenschappen
Faculteit geneeskunde
Faculteit rechten
Faculteit wetenschappen

universiteit
▶▶ hasselt

UNIVERSITEIT VAN DE TOEKOMST

Onderwijsregeling, examenregeling en rechtspositieregeling voor studenten van de UHasselt en de tUL

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de Universiteit Hasselt, juni 2010 en juli 2011

INHOUDSTAFEL:

Begripsbepalingen	p. 4
Onderwijsregeling	p. 6
1. Opleidingen	p. 6
2. Taalregeling	p. 8
3. Toelatingsvoorwaarden	p. 9
4. Inschrijven en studiegelden	p. 12
5. Contracten	p. 13
6. Studietrajecten en samenstelling jaarprogramma van individuele student	p. 14
7. Vrijstellingen	p. 15
8. Studenten in bijzondere omstandigheden	p. 16
9. Opleidingsonderdelen aan andere instellingen	p. 17
Examenregeling	p. 18
1. Evaluatievormen en organisatie van examens	p. 18
2. Examinator en examencijfers	p. 21
3. Examencommissie: samenstelling, werking en bevoegdheden	p. 22
4. Beoordelingen: 'slagen' en graad	p. 24
5. Hernemen van examens	p. 26
6. Bekendmaking van examenresultaten	p. 27
7. Bijzondere bepalingen inzake specifieke opleidingsonderdelen	p. 28
8. Examens afgelegd aan een andere instelling	p. 29
9. Onregelmatigheden	p. 29
10. Materiële vergissingen	p. 31
11. Conflicten	p. 31
Rechtspositieregeling	p. 32
1. Intern beroep	p. 32
2. Raad voor betwistingen inzake studievoortgangbeslissingen	p. 33
3. Ombudspersonen	p. 34
Bijlage: Toelatingsproeven	p. 35

Begripsbepalingen

academiejaar	Een periode van één jaar die ten vroegste op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en eindigt op de dag voor het begin van het volgende academiejaar. Van de vaste duur van 1 jaar kan uitzonderlijk worden afgeweken indien het instellingsbestuur beslist de start van het academiejaar ofwel te vervroegen ofwel te verlaten.
actualiseringsprogramma	Een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs, EVK's of een bewijs van bekwaamheid dat ten minste 5 kalenderjaren eerder werd behaald.
afstudeerrichting	De differentiatie in een opleidingsprogramma met een studieomvang van ten minste 30 studiepunten.
bekwaamheidsonderzoek	Het onderzoek van de competenties van een persoon, voorafgaand aan het afleveren van een bewijs van bekwaamheid.
bewijs van bekwaamheid	Het bewijs dat een student op grond van EVC's of EVK's de competenties heeft verworven eigen aan: <ul style="list-style-type: none"> - het niveau van bachelor in het hoger professioneel of academisch onderwijs, of - het masterniveau, of - een welomschreven opleiding, opleidingsonderdeel of cluster van opleidingsonderdelen. Het bedoeld bewijs betreft een document of een registratie.
creditbewijs	Een document of een andere vorm van registratie waarin vastgelegd wordt dat een student een examen heeft afgelegd, en dat hij de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven. De verworven studiepunten verbonden aan het betrokken opleidingsonderdeel, worden aangeduid als "credits".
EVC	Een eerder verworven competentie, zijnde het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes verworven door middel van leerprocessen die niet met een studiebewijs werden bekrachtigd.
EVK	Een eerder verworven kwalificatie, zijnde elk binnenlands of buitenlands studiebewijs dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen, voor zover het niet gaat om een creditbewijs dat werd behaald binnen de instelling en opleiding waarbinnen men de kwalificatie wenst te laten gelden.
generatiestudent	Een student die zich, in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaams hoger onderwijs. Het statuut van generatiestudent geldt voor een volledig academiejaar.
graad	Aanduiding van bachelor, master of doctor verleend op het einde van een opleiding c.q. na promotie met de uitreiking van een diploma.
- kwalificatie van een graad	Toevoeging die verwijst naar de voltooide opleiding of voor wat de graad van 'doctor' betreft, naar het vakgebied.
- specificatie van een graad	Toevoeging van de woorden "of science" of "of arts" aan een graad
leerkrediet	Het totale pakket van studiepunten dat een student gedurende zijn studieloopbaan kan inzetten voor een inschrijving onder diplomacontract in een initiële bachelor- of masteropleiding of

	<p>een opleidingsonderdeel onder creditcontract en dat, naargelang het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft en welke hij verwerft, kan evolueren.</p>
masterproef	<p>Werkstuk waarmee een masteropleiding wordt voltooid. Daardoor geeft een student blijk van een analytisch en synthetisch vermogen of van een zelfstandig probleemoplossend vermogen op academisch niveau of van het vermogen tot kunstzinnige schepping. Het werkstuk weerspiegelt de algemeen kritisch-reflecterende ingesteldheid of de onderzoekingsgesteldheid van de student.</p>
opleiding	<p>Een structurele eenheid van het onderwijsaanbod. Zij wordt met succesvolle voltooiing bekroond met een diploma.</p>
opleidingsonderdeel	<p>Een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes.</p>
opleidingskenmerken	<p>Profielafbakening van een opleiding, voortvloeiend uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de kwalificatie en/of de specificatie van de graad verleend op het einde van de opleiding, en/of - de studieomvang van de opleiding, en/of instelling waar de opleiding wordt georganiseerd - de specifieke afstudeerrichting binnen een opleiding kan eveneens als opleidingskenmerk worden aangemerkt.
studentendossier	<p>Het persoonlijk elektronisch dossier van een student op de website van de UHasselt, dat ondermeer alle persoonlijke gegevens van een student met betrekking tot onderwijs bevat. Het betreft gegevens zoals het aantal opgenomen studiepunten per academiejaar, de behaalde studieresultaten per academiejaar, een overzicht van alle behaalde studieresultaten, adviezen in verband met de studievoortgang.</p>
studietraject	<p>De wijze waarop de studie wordt geordend.</p>
studieomvang	<p>Het aantal studiepunten toegekend aan een opleidingsonderdeel of aan een opleiding.</p>
studiepunten	<p>Studiepunten, verbonden aan een opleidingsonderdeel, waarvoor een student zich heeft ingeschreven in een bepaald academiejaar.</p>
- <i>opgenomen studiepunten</i>	
- <i>verworven studiepunten</i>	<p>Studiepunten, verbonden aan een opleidingsonderdeel, waarvoor een student een creditbewijs heeft ontvangen.</p>
studiegeld	<p>Het bedrag te betalen door de student voor de deelname aan onderwijsactiviteiten en/of examens.</p>

Onderwijsregeling

1. Opleidingen

Artikel 1.1 Opleidingsaanbod en studieomvang van opleidingen

1. De Universiteit Hasselt/tUL organiseert bacheloropleidingen, masteropleidingen, voorbereidings- en schakelprogramma's, specifieke lerarenopleidingen, het doctoraat, postgraduaatsopleidingen en permanente vormingen.
2. Een bacheloropleiding heeft een studieomvang van ten minste 180 studiepunten. Een masteropleiding heeft een studieomvang van ten minste 60 studiepunten of een veelvoud daarvan. In het opleidingsprogramma kunnen afstudeerrichtingen (decretaal voorziene differentiatie in het programma met een studieomvang van ten minste 30 studiepunten) worden ingebouwd. Voor elke opleiding worden de leerresultaten/eindcompetenties uitgeschreven.
3. De studieomvang van een voorbereidingsprogramma, dat georganiseerd wordt voor afgestudeerden van bepaalde academische bacheloropleidingen om toegang te verlenen tot een masteropleiding, is afhankelijk van de vooropleiding.

Een schakelprogramma, dat georganiseerd wordt voor afgestudeerden van bepaalde bacheloropleidingen uit het hoger professioneel onderwijs om toegang te verlenen tot een masteropleiding, heeft een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten.

4. Een specifieke lerarenopleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten.

Artikel 1.2 Opleidingsonderdelen en hun studieomvang

De leerresultaten/eindcompetenties van de opleiding worden gerealiseerd via de opleidingsonderdelen.

1. De studieomvang van elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt in gehele studiepunten en bedraagt ten minste 3 studiepunten. Het aantal studiepunten per opleidingsonderdeel wordt in de studiegids vermeld.
2. Het aantal studiepunten van een opleidingsonderdeel is een maat voor de studietijd die nodig is om de leerresultaten/eindcompetenties van het opleidingsonderdeel te bereiken. Daarbij komt 1 studiepunt overeen met gemiddeld 27 uren studietijd (contactmomenten inbegrepen).

Via evaluaties en studietijdmetingen wordt de overeenstemming tussen de begrote en de reële studietijd en de evenwichtige spreiding van de studiebelasting over de onderwijsperiodes nagegaan.

3. Elke masteropleiding wordt afgesloten met een masterproef, waarvan de studieomvang gelijk is aan ten minste één vijfde van het totaal aantal studiepunten van het opleidingsprogramma, met een minimum van 15 studiepunten en een maximum van 30 studiepunten.

Artikel 1.3 Academische kalender

1. De onderwijs- en examenperiodes en de vakanties worden vastgelegd in de academische kalender, die via de website kan geraadpleegd worden.

Artikel 1.4 Curricula – Onderwijsmanagementteam (OMT)

1. Binnen een algemeen beleidskader op instellingsniveau is de faculteit verantwoordelijk voor de ontwikkeling en de uitvoering van de facultaire strategie inzake onderwijs, inclusief integrale kwaliteitszorg. De faculteitsraad geeft gemotiveerd advies aan de onderwijsraad en het

instellingsbestuur over de onderwijscurricula van de opleidingen die onder haar bevoegdheid ressorteren.

2. Voor elke opleiding wordt een onderwijsmanagementteam (OMT) ingericht (voor bachelor- en aansluitende masteropleiding kan eventueel eenzelfde OMT ingericht worden). Voor de opleidingen die onder haar bevoegdheid ressorteren geeft de faculteitsraad, op voorstel van de decaan, gemotiveerd advies aan het College van Decanen over de samenstelling en het voorzitterschap van de betreffende OMT's.

Binnen een algemeen beleidskader bereidt het OMT curriculumontwikkelingen en -wijzigingen voor. Tevens volgt het OMT de praktische organisatie van het curriculum op, inclusief examens. Daarnaast staat het OMT in voor de dagelijkse opvolging en bewaking van de kwaliteit van de opleidingsonderdelen en de opleiding.

Artikel 1.5 Evaluatiecommissies m.b.t. kwaliteitszorg

1. Elk OMT stelt evaluatiecommissies in m.b.t. de kwaliteitszorg van de opleiding. Een evaluatiecommissie bestaat uit minstens twee AP-leden, minstens drie studenten en een onderwijskundige; de AP-leden kunnen verschillen per onderwijsperiode. De vertegenwoordigers van de studenten worden in principe door de studentenraad aangeduid. De ombudspersoon (zie rechtspositie, Art.3.1) kan eveneens lid zijn.

Een lid van het OMT maakt deel uit van de evaluatiecommissies.

2. De evaluatiecommissie heeft volgende bevoegdheden in het kader van interne kwaliteitszorg:
  - het evalueren van de onderwijsverzorging per onderwijsperiode;
  - het oplossen van acute knelpunten m.b.t. het onderwijs en dit in samenspraak met de betrokken personeelsleden.
3. Het OMT behartigt de goede werking van de evaluatiecommissies en zoekt een bevredigende oplossing voor problemen die niet opgelost kunnen worden door de evaluatiecommissies.

Artikel 1.6 Vermeldingen per opleiding in de studiegids

1. In de studiegids wordt per opleiding ten minste aangegeven (*structuurdecreet, Art. 77*):
  - de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en desgevallend de specificatie van de graad;
  - de studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
  - in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;
  - de onderwijstaal gebruikt in de opleiding;
  - de inhoud en de doelstellingen van de opleiding;
  - de begin- en eindcompetenties;
  - het opleidingsprogramma en de indeling in opleidingsonderdelen;
  - de organisatie van de opleiding in de vorm van modeltrajecten en geïndividualiseerde trajecten;
  - de volgtijdelijkheid van de onderscheiden opleidingsonderdelen;
  - de voorafgaande opleidingen die toegang geven tot de opleiding en de opleidingen die erop aansluiten.

Artikel 1.7 Vermeldingen per opleidingsonderdeel in de studiegids

1. In de studiegids wordt voor een opleiding per opleidingsonderdeel ten minste aangegeven (*structuurdecreet, Art. 77*):
  - de studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
  - de gebruikte onderwijstaal;
  - de doelstellingen en het niveau van het opleidingsonderdeel;
  - de begin- en eindcompetenties;
  - de gegevens betreffende het examen/de evaluatie, rekening houdend met Art. 1.2 lid 1, 2 en 3, Art. 1.5 lid 1, Art. 2.2 lid 2, Art. 7.1 en Art. 7.2 van de examenregeling;
  - het aantal examenkansen per opleidingsonderdeel; rekening houdend met Art. 1.3 lid 2, 4, 6 en 10 van de examenregeling;

- indien van toepassing, vermelding dat het opleidingsonderdeel uitgesloten is van tolerantie conform Art. 4.7 lid 2 van de examenregeling;
- de specifieke regels van toepassing voor een student met een examencontract indien deze niet deelneemt aan de onderwijsactiviteiten;
- of het opleidingsonderdeel wegens zijn aard wordt uitgesloten van een examencontract.

2. Taalregeling

Artikel 2.1 Algemene bepalingen

1. De onderwijstaal aan de universiteit is het Nederlands. Indien aangewezen kunnen, met in achtname van de regelgeving, andere talen worden gebruikt. Waar dit het geval is, wordt dit verantwoord en aangegeven in de studiegids.

Artikel 2.2 Opleidingsonderdelen in een andere taal

(structuurdecreet, Art. 91)

1. In de bachelor- en masteropleidingen kan in elk geval een andere taal dan het Nederlands gebruikt worden voor:
  - a. opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en in die taal worden gedoceerd;
  - b. opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;
  - c. anderstalige opleidingsonderdelen die conform Art. 9 worden gevolgd aan een andere instelling van hoger onderwijs.
2. In bachelor- en masteropleidingen kan in beperkte mate voor opleidingsonderdelen een andere taal dan het Nederlands worden gebruikt wanneer de meerwaarde voor de studenten en de functionaliteit voor de opleiding blijkt uit de daartoe expliciet gemotiveerde beslissing van het universiteitsbestuur en op voorwaarde dat de hiervoor aangewezen docent de andere taal op adequate wijze beheerst.

Behalve in de gevallen vermeld in lid 1 a, b en c, kan een zelfde opleidingsonderdeel niet volledig in een andere taal aangeboden worden.

De delen van de opleidingsonderdelen die in een andere taal dan het Nederlands worden onderwezen worden vermeld in de studiegids. De faculteit zal toezicht houden op het gebruik van een vreemde taal.

3. Voor de bacheloropleidingen is het gebruik van een andere taal dan het Nederlands beperkt tot ten hoogste 10% van de omvang van het opleidingsprogramma; voor het bepalen van die grens worden de opleidingsonderdelen bedoeld in lid 1, a en c, niet meegerekend.
4. Met inachtneming van het voorgaande hebben de studenten het recht over een opleidingsonderdeel waarin een andere onderwijstaal dan het Nederlands werd gebruikt, examens in het Nederlands af te leggen, met uitzondering van de opleidingsonderdelen bedoeld in lid 1, a en c.

Artikel 2.3 Opleidingen in een andere taal

(structuurdecreet, Art. 91)

1. In afwijking van het bepaalde in Art. 2.2, kan het instellingsbestuur bachelor- en masteropleidingen volledig in een andere taal dan het Nederlands aanbieden indien het om opleidingsprogramma's gaat die specifiek ten behoeve van buitenlandse studenten zijn ontworpen, op voorwaarde dat er een equivalente opleiding in het Nederlands wordt aangeboden.
2. In afwijking van het bepaalde in Art. 2.2 en Art. 2.3 lid 1, kan het instellingsbestuur masteropleidingen in een andere taal dan het Nederlands aanbieden indien het gaat om opleidingsprogramma's die specifiek in het kader van het International Course Programme van

ontwikkelingssamenwerking ten behoeve van buitenlandse studenten zijn ontworpen, of indien het gaat om masteropleidingen van Erasmus Mundus of in samenwerking met buitenlandse universiteiten.

3. In afwijking van Art. 2.2 en Art. 2.3 lid 1, bepaalt het instellingsbestuur de onderwijstaal in de onderwijs- en andere studieactiviteiten die als nascholing of bijscholing worden georganiseerd (postgraduaatsopleidingen en permanente vorming).
4. Voor een opleiding die volledig in een andere taal dan het Nederlands wordt aangeboden, wordt het diploma en het diplomasupplement in die taal opgemaakt en ook in het Nederlands.

3. Toelatingsvoorwaarden

Artikel 3.1 Toelatingsvoorwaarden m.b.t. kennis van het Nederlands

(flexibiliseringsdecreet, Art. 19)

1. Alleen studenten die voldoende kennis hebben van het Nederlands worden toegelaten tot de eerste inschrijving voor een bacheloropleiding met het Nederlands als onderwijstaal. De kennis van het Nederlands wordt getoetst; de toets kan worden afgenomen door de universiteit zelf of door een instelling of organisatie die door de universiteit hiervoor wordt erkend.
2. Volgende studenten zijn vrijgesteld van het onderzoek naar een voldoende kennis van het Nederlands:
  - zij die ten minste één leerjaar in het Nederlandstalig secundair onderwijs met vrucht hebben voltooid;
  - zij die geslaagd zijn verklaard voor een opleiding of voor één of meerdere opleidingsonderdelen met een totale studieomvang van ten minste 60 studiepunten in het Nederlandstalig hoger onderwijs;
  - zij die beschikken over een attest van beheersing van het Nederlands op niveau 5 (gelijkgesteld aan C1 van het Europees referentiekader) behaald aan een universitair talentencentrum;
  - zij die beschikken over een certificaat van de Nederlandse Taalunie: Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CnaVT) van het type PTHO (profiel taalvaardigheid hoger onderwijs) of PAT (profiel academische taalvaardigheid);
  - zij die beschikken over een certificaat van kennis van het Nederlands afgeleverd door één van de partners van de AUHL.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 1 en 2, wordt voor de specifieke lerarenopleiding TEW de toets m.b.t. kennis van het Nederlands georganiseerd door het OMT van de betreffende specifieke lerarenopleiding, die zich hiervoor kan laten bijstaan.

Volgende studenten zijn vrijgesteld van het onderzoek naar een voldoende kennis van het Nederlands:

- zij die geslaagd zijn verklaard voor een opleiding of voor één of meerdere opleidingsonderdelen met een totale studieomvang van ten minste 60 studiepunten in het Nederlandstalig hoger onderwijs;
- zij die beschikken over een attest van beheersing van het Nederlands op niveau 6 (gelijkgesteld aan C1 van het Europees referentiekader) behaald aan een universitair talentencentrum;
- zij die beschikken over een certificaat van de Nederlandse Taalunie: Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CnaVT) van het type PAT (profiel academische taalvaardigheid).

Artikel 3.2 Toelatingsvoorwaarden m.b.t. kennis van een andere taal dan het Nederlands

1. Indien een opleiding wordt aangeboden in een andere taal dan het Nederlands, wordt de toelating tot de eerste inschrijving voor deze opleiding afhankelijk gesteld van een toets over de voldoende kennis van de gebruikte onderwijstaal (*flexibiliseringsdecreet, Art. 20*).

Artikel 3.3 Algemene toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding

(flexibiliseringsdecreet, Art. 9)

1. Voor de inschrijving voor een bacheloropleiding geldt als algemene toelatingsvoorwaarde het bezit van één van volgende diploma's/studiebewijzen:
  - a. een diploma van het secundair onderwijs;
  - b. een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;
  - c. een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie, met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid;
  - d. een diploma of certificaat, uitgereikt in het kader van het hoger beroepsonderwijs;
  - e. een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met één van de voorgaande diploma's wordt erkend.

Aan de voorwaarden moet voldaan zijn bij inschrijving.

2. De rector kan personen toelaten die in een land buiten de Europese Unie een diploma of certificaat hebben behaald dat niet als gelijkwaardig is erkend zoals bepaald in lid 1, e. Dit kan enkel op voorwaarde dat dit document toegang verleent tot een bacheloropleiding in het land waar het is uitgereikt die vergelijkbaar is met een Vlaamse bacheloropleiding (een authenticiteitscontrole van de betreffende diploma's of certificaten dient te gebeuren, voor zover door de Vlaamse overheid maatregelen zijn uitgevaardigd).

Artikel 3.4 Afwijkende toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding

1. Wie niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarden in Art. 3.3 en in het academiejaar van inschrijving de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt of zal bereiken, kan worden toegelaten op basis van een toelatingsonderzoek.

Omwille van humanitaire, sociale, medische of psychische redenen kan van de leeftijdsgrens worden afgeweken, alsook omwille van uitzonderlijke begaafdheid.

2. Het toelatingsonderzoek bedoeld in lid 1 is opleidingsspecifiek en gebeurt door de examencommissie van de betreffende opleiding, die zich hierbij kan laten bijstaan door interne of externe deskundigen. Via het toelatingsonderzoek wordt nagegaan of de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de kandidaat beantwoorden aan de instroomeisen voor de opleiding. Het toelatingsonderzoek kan leiden tot het organiseren van een toelatingsproef.
3. Het verzoek tot toelating wordt voor 1 september respectievelijk 1 december ingediend bij de voorzitter van de betreffende examencommissie (in uitzonderlijke gevallen kan van deze data afgeweken worden). De examencommissie beslist voor 1 oktober respectievelijk 1 januari over het verzoek.

De toegelaten kandidaat ontvangt een schriftelijk bewijs van de beslissing waarbij hij wordt toegelaten tot een bepaalde bacheloropleiding. Kopie van de beslissing wordt bezorgd aan de studentenadministratie en wordt opgenomen in het dossier van de student.

Artikel 3.5 Bijzondere toelatingsvoorwaarden voor de bachelor in de geneeskunde

Voor de inschrijving in de bacheloropleiding in de geneeskunde geldt decretaal als bijkomende toelatingsvoorwaarde het geslaagd zijn voor het toelatingsexamen arts van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 3.6 Toelatingsvoorwaarden voor een masteropleiding

1. De examencommissie van een masteropleiding kan een toelatingsonderzoek uitvoeren.

Academische bachelors

2. Tot een bepaalde initiële masteropleiding wordt rechtstreeks toegang verleend aan afgestudeerden van academische bacheloropleidingen met specifieke opleidingskenmerken. Voor afgestudeerden van (bepaalde) andere academische bacheloropleidingen kan een voorbereidingsprogramma georganiseerd worden. (*flexibiliseringsdecreet, Art. 12*).
3. Per masteropleiding wordt in de studiegids vermeld:
  - de academische bacheloropleidingen die rechtstreeks toegang geven;
  - indien van toepassing, de voorbereidingsprogramma's voor frequent voorkomende overgangen.
4. Een student kan tegelijk inschrijven voor een voorbereidingsprogramma en voor de erbij aansluitende masteropleiding (onder de voorwaarden bepaald door de examencommissie). Het behalen van het diploma van de aansluitende masteropleiding is wel gekoppeld aan de succesvolle voltooiing van het voorbereidingsprogramma.

Professionele bachelors

5. Voor afgestudeerden van een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs is het behalen van een diploma van een initiële masteropleiding gekoppeld aan de succesvolle voltooiing van een schakelprogramma met een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten (*flexibiliseringsdecreet, Art. 13*).
6. Voorafgaand aan de inschrijving kan de examencommissie van de betreffende masteropleiding een bekwaamheidsonderzoek opleggen. Op grond van EVK's of de resultaten van het bekwaamheidsonderzoek kan de minimale studieomvang van een schakelprogramma worden gedifferentieerd, kan de minimale studieomvang van een schakelprogramma onder de 45 studiepunten worden vastgesteld of kan de student worden vrijgesteld van de verplichting om een schakelprogramma te volgen (*flexibiliseringsdecreet, Art. 13*).
7. In de studiegids wordt per masteropleiding aangegeven welke schakelprogramma's worden aangeboden.
8. Een student kan tegelijk inschrijven voor een schakelprogramma en voor de erbij aansluitende masteropleiding (onder de voorwaarden bepaald door de examencommissie).

Gelijktijdige inschrijving met de bacheloropleiding

9. Een student die nog niet in het bezit is van een bachelordiploma dat al dan niet rechtstreeks toelating verleent tot een masteropleiding, kan onder de voorwaarden bepaald door de examencommissie van de betreffende masteropleiding, inschrijven voor bedoelde masteropleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidings- of schakelprogramma (*flexibiliseringsdecreet, Art. 24*).

Voor het behalen van het diploma van bedoelde masteropleiding is het bezit van het diploma van de bacheloropleiding evenwel noodzakelijk. De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

Artikel 3.6 bis Afwijkende toelatingsvoorwaarden voor een masteropleiding

1. Wie niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarden in Art. 3.6 kan worden toegelaten op basis van een toelatingsonderzoek. De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen alleen rekening houden met humanitaire, sociale, medische of psychische redenen.
2. Het toelatingsonderzoek bedoeld in lid 1 is opleidings specifiek en gebeurt door de examencommissie van de betreffende opleiding, die zich hierbij kan laten bijstaan door interne of externe deskundigen. Via het toelatingsonderzoek wordt nagegaan of de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de kandidaat beantwoorden aan de instroomseisen voor de opleiding. Het toelatingsonderzoek kan leiden tot het organiseren van een toelatingsproef.

3. Het verzoek tot toelating wordt voor 1 september respectievelijk 1 december ingediend bij de voorzitter van de betreffende examencommissie (in uitzonderlijke gevallen kan van deze data afgeweken worden). De examencommissie beslist voor 1 oktober respectievelijk 1 januari over het verzoek.

De toegelaten kandidaat ontvangt een schriftelijk bewijs van de beslissing waarbij hij wordt toegelaten tot een bepaalde masteropleiding. Kopie van de beslissing wordt bezorgd aan de studentenadministratie en wordt opgenomen in het dossier van de student.

Artikel 3.7 Toelating m.b.t. afzonderlijke opleidingsonderdelen

1. Studenten die niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden, vermeld in Art. 3.3 of 3.6, kunnen inschrijven voor afzonderlijke opleidingsonderdelen onder een creditcontract of een examencontract (met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meerdere opleidingsonderdelen) op voorwaarde dat uit een onderzoek blijkt dat de betrokkene beschikt over de bekwaamheid om het opleidingsonderdeel of de opleidingsonderdelen goed te kunnen volgen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de examencommissie (*flexibiliseringsdecreet, Art. 18bis*). Voor opleidingsonderdelen behorende tot meerdere opleidingen treffen de betrokken voorzitters een regeling.

Artikel 3.8 Leerkrediet

1. Studenten die leerkrediet kleiner dan of gelijk aan nul hebben, dienen een gemotiveerd verzoek in tot inschrijving bij de rector. Bij de beslissing wordt rekening gehouden met het studieverleden en de eventueel opgelegde maatregelen van studievoortgang.

Een student met leerkrediet kleiner dan of gelijk aan nul kan niet geweigerd worden voor een initiële masteropleiding als hij voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en nog niet eerder een masterdiploma behaalde.

4. Inschrijven en studiegelden

1. Een student kan zich inschrijven voor zover hij voldoet aan de decretale en de in Art.3 van deze onderwijsregeling voorziene toelatingsvoorwaarden.
2. De student kan zich inschrijven voor:
  - één of meer opleidingen tegelijk, en/of
  - één of meer opleidingsonderdelen, die behoren tot één of meer opleidingen, en/of
  - een schakel of voorbereidingsprogramma.(*flexibiliseringsdecreet, Art. 22*)
3. Inschrijven voor een opleiding gebeurt in principe vóór de aanvang van het academiejaar en uiterlijk 15 oktober. Inschrijven voor één of meerdere opleidingsonderdelen gebeurt voor de aanvang van de onderwijsactiviteiten van het betreffende opleidingsonderdeel.

Voor een laattijdige inschrijving moet een formeel verzoek gericht worden aan de voorzitter van de examencommissie.

4. Kandidaat-studenten schrijven zich in volgens de inschrijvingsprocedures aangegeven op de website.
5. De Raad van Bestuur bepaalt jaarlijks de studiegelden en betalingsmodaliteiten binnen de grenzen vastgelegd in het flexibiliseringsdecreet. Meer details zijn terug te vinden op de website.

Een student kan maar deelnemen aan een examen van een opleidingsonderdeel indien het verschuldigde studiegeld is betaald of daarover een regeling werd getroffen met de dienst Studentenvoorzieningen.

5. Contracten

Artikel 5.1 Toetredingsovereenkomst

Bij de inschrijving aan de UHasselt sluit de student een toetredingsovereenkomst. De student heeft de keuze tussen volgende contracttypes (*flexibiliseringsdecreet, Art. 25*).

1. Een diplomacontract wordt afgesloten met het oog op het behalen van een graad of diploma van een opleiding of voor een schakel- of voorbereidingsprogramma.
2. Een creditcontract wordt afgesloten met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

De inschrijving onder de vorm van een creditcontract kan afhankelijk gemaakt worden van volgtijdelijkheidsvoorwaarden.

3. Een examencontract wordt afgesloten onder de door het universiteitsbestuur bepaalde voorwaarden voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van:
  - een graad of een diploma van een opleiding, of
  - een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

Bepaalde opleidingsonderdelen kunnen wegens hun aard worden uitgesloten van een examencontract. De faculteitsraad beslist, na advies van het betreffende OMT en de coördinerende verantwoordelijke, over de uitsluiting. Uitgesloten opleidingsonderdelen worden vermeld in de studiegids.

Bij inschrijving onder examencontract heeft de student in principe geen recht op deelname aan onderwijsactiviteiten of het gebruik van onderwijsondersteunende faciliteiten.

4. Een student kan in een academiejaar binnen één opleiding niet tegelijkertijd een diplomacontract, examencontract en/of creditcontract combineren ten aanzien van eenzelfde opleidingsonderdeel.
5. Het is niet mogelijk om zich voor eenzelfde opleidingsonderdeel behorende tot twee verschillende opleidingen meer dan eenmaal per academiejaar in te schrijven.

Artikel 5.2 Vermeldingen in de contracten

(*flexibiliseringsdecreet, Art. 27*)

1. Vermeldingen in het diplomacontract:
  - het diploma dat de student wil behalen en de doelstellingen van het opleidingsprogramma;
  - de studieomvang van de opleiding;
  - de opleidingsonderdelen die in het traject moeten of kunnen worden opgenomen en de studieomvang en volgtijdelijkheid van deze opleidingsonderdelen;
  - de tijdsperiode waarop de inschrijving betrekking heeft;
  - de voorwaarden voor het behalen van een creditbewijs per opleidingsonderdeel;
  - in voorkomend geval de verkregen studieomvangvermindering ten gevolge van een vrijstelling(en);
  - het aantal examenkansen per opleidingsonderdeel;
  - de evaluatie- en deliberatieregels;
  - de mogelijke maatregelen van studievoortgangsbewaking;
  - in voorkomend geval: de bindende voorwaarden inzake studievoortgang.
2. Vermeldingen in het creditcontract:
  - het/de opleidingsonderde(e)l(en) waarvoor de student een inschrijving neemt;
  - de studieomvang per opleidingsonderdeel;
  - in voorkomend geval, de toelatingsvereisten voor de inschrijving voor het betrokken opleidingsonderdeel;
  - de tijdsperiode waarop de inschrijving betrekking heeft;
  - de voorwaarden voor het behalen van een creditbewijs per opleidingsonderdeel;
  - in voorkomend geval: de verkregen studieomvangvermindering ten gevolge van een vrijstelling(en);

- het aantal examenkansen;
  - de evaluatieregels;
  - de mogelijke maatregelen van studievoortgangsbewaking;
  - de bindende voorwaarden inzake studievoortgang.
3. Vermeldingen in het examencontract:
 Voor studenten met een examencontract zijn de regels vermeld in Art. 5.2 lid 1 van toepassing indien een student inschrijft met het oog op het behalen van een diploma en de regels vermeld in Art. 5.2 lid 2 indien de student inschrijft met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

Artikel 5.3 Wijziging van contracttype

1. In de loop van een academiejaar kan een contracttype slechts na afloop van een semester gewijzigd worden (*flexibiliseringsdecreet, Art 28*). Een student richt hiertoe een gemotiveerde aanvraag aan de voorzitter van de examencommissie.
2. Aan een contractwijziging zijn in bepaalde gevallen financiële gevolgen verbonden, meer details zijn te vinden op de website. Ook het leerkrediet van de student kan gevolgen ondervinden van een contractwijziging en wordt desgevallend aangepast.

6. Studietrajecten en samenstelling jaarprogramma van individuele student

Artikel 6.1 Studietrajecten

1. In de hierboven vermelde studiecontracten wordt het studietraject vastgelegd.
 Het studietraject bepaalt de modaliteiten inzake studieomvang, deliberatie en studievoortgangsbewaking:
  - bij wijze van modeltraject voor een groep studenten;
  - bij wijze van geïndividualiseerd traject voor een bepaalde student.

Er worden ten minste twee verschillende modeltrajecten qua studieomvang per academiejaar voorzien (*flexibiliseringsdecreet, Art. 26*). Voor de opleiding verkeerskunde is een bijzonder traject voor werkstudenten voorzien.

2. Een geïndividualiseerd traject ontstaat wanneer een student afwijkt van een modeltraject. Een geïndividualiseerd traject kan onder meer worden toegekend:
  - a. aan studenten die binnen een modeltraject een studieachterstand (ten opzichte van het modeltraject) hebben opgelopen;
  - b. aan studenten met vrijstellingen;
  - c. aan studenten die zich kunnen beroepen op medische, sociale of maatschappelijke aspecten (o.a. werkende studenten, topsporters);
  - d. bij overgangsregelingen m.b.t. curriculumwijzigingen.

Artikel 6.2 Samenstelling van jaarprogramma van een individuele student

1. Afhankelijk van zijn contracttype en zijn studietraject stelt de student zijn jaarprogramma samen conform de algemene regels beschreven in dit onderwijs- en examenreglement en conform de specifieke regels die gelden voor de door hem gekozen opleiding en/of opleidingsonderdelen ervan, zoals beschreven in de studiegids.

In geval van een geïndividualiseerd traject, legt de student het jaarprogramma ter goedkeuring voor aan de voorzitter van de examencommissie (zie Art. 8 voor het toekennen van faciliteiten).

Artikel 6.3 Wijziging van contractinhoud

1. Een student kan verzoeken de inhoud van zijn contract te wijzigen. De wijziging kan betrekking hebben op:
  - de overgang tussen een modeltraject en een geïndividualiseerd traject;
  - een wijziging in de samenstelling van het pakket opleidingsonderdelen.
2. In geval de student andere of extra opleidingsonderdelen wenst op te nemen binnen zijn contract richt hij een gemotiveerde aanvraag aan de voorzitter van de examencommissie.
3. Uitschrijven voor opleidingsonderdelen kan tot één dag voor de start van de examenperiode waarin over het opleidingsonderdeel wordt geëxamineerd (eerste examenkans).
4. De betalings- en terugbetalingsmodaliteiten van het studiegeld, ingevolge het vermeerderen of verminderen van het aantal studiepunten binnen een studiecontract, worden jaarlijks beslist door de Raad van Bestuur. Meer informatie hierover is terug te vinden op de website.
5. De wijziging in het aantal opgenomen studiepunten wordt verwerkt in het individuele leerkrediet van de student.

Uitschrijvingen voor opleidingsonderdelen door studenten onder creditcontract kunnen geen wijziging geven in het aantal opgenomen studiepunten (*financieringsdecreet, Art. 8*).

Artikel 6.4 Uitschrijven voor een opleiding en/of veranderen van opleiding

Uitschrijving voor een opleiding: beëindiging van het studiecontract

1. Uitschrijven voor een opleiding impliceert de beëindiging van het betreffende studiecontract. Voor wat betreft de implicaties voor het studiegeld en voor het leerkrediet, wordt dit behandeld als vermindering van het aantal studiepunten voor een student onder diplomacontract.

Veranderen van opleiding

2. Een student kan van opleiding veranderen in de loop van het academiejaar. Hij richt hiertoe een aanvraag aan de voorzitter van examencommissie van de nieuwe opleiding. Het veranderen van opleiding vergt het aangaan van een nieuw contract.
3. Indien een generatiestudent in de loop van het academiejaar verandert van opleiding wordt:
  - het aantal opgenomen studiepunten opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert voor 1 december van het betreffende academiejaar;
  - de helft van het aantal opgenomen studiepunten, afgerond naar het bovenliggende geheel getal, opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert tussen 1 december en 15 maart van het betreffende academiejaar;
  - het aantal opgenomen studiepunten afgetrokken van het leerkrediet als de student verandert na 15 maart van het betreffende academiejaar.(*financieringsdecreet, art. 47, §2*)

7. Vrijstellingen

Artikel 7.1 Begrip vrijstelling (flexibiliseringsdecreet, Art. 2)

1. Een vrijstelling is de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel of een deel ervan examen af te leggen.

Indien slechts over een deel van een opleidingsonderdeel examen dient afgelegd te worden, schrijft de student in voor het gehele opleidingsonderdeel en wordt het behaalde examencijfer toegekend aan het gehele opleidingsonderdeel.

Artikel 7.2 Bevoegde instantie (*flexibiliseringsdecreet, Art 46*)

1. De bevoegde examencommissie verleent vrijstelling op basis van geattesteerde competenties. Ze voert daartoe een onderzoek uit op basis van stukken zijnde:
  - een creditbewijs behaald in de eigen of een andere instelling;
  - een EVK die niet via een creditbewijs maar via een ander studiebewijs werd bekrachtigd;
  - een EVC zijnde een bewijs van bekwaamheid uitgereikt door de validerende instantie.
2. De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen het onderzoek met het oog op het verlenen van vrijstellingen op grond van EVK's laten verlopen via een bekwaamheidsonderzoek. Zij motiveert de noodzaak van dit bekwaamheidsonderzoek en verwijst de aanvrager door naar de validerende instantie van de associatie.

Artikel 7.3 Procedure

1. Een student, die meent op basis van geattesteerde competenties aanspraak te kunnen maken op een vrijstelling voor een opleidingsonderdeel of een deel ervan, richt zijn aanvraag aan de voorzitter van de examencommissie.

In zijn aanvraag geeft de student aan voor welke opleidingsonderdeel of –delen hij vrijstelling beoogt en voegt ter verantwoording een dossier toe met de stukken conform Art. 7.2 lid 1.

2. De voorzitter van de examencommissie wint het gemotiveerd advies in van de coördinerende verantwoordelijken van de opleidingsonderdelen waarvoor vrijstelling wordt gevraagd.
3. De coördinerende verantwoordelijke beoordeelt aan de hand van het dossier de overeenstemming tussen de competenties verbonden aan het opleidingsonderdeel waarvoor vrijstelling wordt gevraagd en de geattesteerde competenties. Hij kan de student verzoeken bijkomend studiemateriaal aan zijn dossier toe te voegen.

Bij voldoende overeenstemming formuleert hij het advies vrijstelling te verlenen voor het gehele opleidingsonderdeel. Bij gedeeltelijke overeenstemming kan hij adviseren vrijstelling te verlenen m.b.t. het afleggen van examens over een deel van het opleidingsonderdeel. Hij kan ook adviseren dat een bekwaamheidsonderzoek conform Art. 7.2 lid 2 noodzakelijk is.

4. De examencommissie beslist na kennisname van het advies van de coördinerende verantwoordelijken aangaande het toekennen van vrijstellingen. Zij maakt haar gemotiveerde beslissing over aan de betrokken student, en brengt de studentenadministratie op de hoogte van de beslissing.

In geval zij een bekwaamheidsonderzoek noodzakelijk acht, informeert zij de aanvrager aangaande de EVC procedure van de associatie.

De examencommissie houdt een lijst bij van de genomen beslissingen en van de bijbehorende adviezen.

Artikel 7.4 Tweede inschrijving voor eenzelfde opleiding

1. Ten aanzien van een tweede inschrijving voor een bachelor- of masteropleiding waarvan de student reeds het diploma bezit, geldt de voorwaarde dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van minstens 30 studiepunten moet volgen (*flexibiliseringsdecreet, Art. 50*).

8. Studenten in bijzondere omstandigheden

1. Studenten in bijzondere omstandigheden zijn ondermeer studenten met een lichamelijke of psychische functiebeperking, topsportstudenten en werkende studenten. De criteria, de

aanvraagprocedure voor faciliteiten, alsook mogelijke faciliteiten, worden vermeld op de website.

De examencommissie beslist over het toekennen van faciliteiten.

9. Opleidingsonderdelen aan andere instellingen

1. Een student kan op gemotiveerde wijze aan de examencommissie voorstellen om opleidingsonderdelen uit het curriculum van de opleiding te vervangen door andere die voorkomen in de curricula van een andere binnenlandse of buitenlandse instelling van hoger onderwijs. Daartoe is vereist dat hieromtrent met de betrokken instelling een overeenkomst afgesloten is, ondertekend door de rector, waarin dergelijke mobiliteit voorzien is (o.a. interuniversitaire overeenkomst tussen de Vlaamse universiteiten, overeenkomsten in het kader van Erasmus Lifelong Learning Programme).

Examenregeling

1. Evaluatievormen en organisatie van examens

Artikel 1.1 Examenperiodes

1. De UHasselt organiseert gedurende het academiejaar examenperiodes aansluitend bij elke onderwijsperiode en een examenperiode in augustus/september, voorafgaand aan de aanvang van het nieuwe academiejaar. Deze examenperiodes staan expliciet vermeld in de academische kalender.

Artikel 1.2 Evaluatie: vormen en afspraken

1. Een examen is elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven. Tenzij de in Art. 1.2 lid 3 en 5 omschreven toegelaten afwijkingen, moet deze evaluatie plaatsvinden tijdens de daartoe voorziene examenperiodes.

De evaluatievorm wordt bepaald op grond van de te beoordelen competenties en wordt via de studiegids bekend gemaakt. Indien nodig kan de tweede examenkans van het academiejaar plaatsvinden onder een andere evaluatievorm; dit wordt vermeld in de studiegids. Het betreffende OMT en de faculteit bewaken de evaluatievormen.

2. Een opleidingsonderdeel dat over meerdere onderwijsperiodes wordt georganiseerd, wordt in zijn geheel geëxamineerd. De faculteitsraad kan echter, op advies van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke, beslissen dat voor dergelijk opleidingsonderdeel na meerdere onderwijsperiodes een deexamen kan worden afgenomen.

Deelname aan alle deexamens is een voorwaarde om een examencijfer voor het gehele opleidingsonderdeel te bekomen. Het relatieve aandeel van elk deexamen wordt vooraf vastgelegd. Tevens wordt aangegeven of en onder welke voorwaarden resultaten van deexamens kunnen worden behouden bij een tweede (en eventueel een volgende) examenkans. Deze gegevens worden in de studiegids vermeld.

3. De faculteitsraad kan, op advies van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke, beslissen dat opleidingsonderdelen of delen ervan worden geëvalueerd buiten de voorziene examenperiodes¹.

In dit geval wordt aangegeven:

- de omschrijving van de onderwijs- en leeractiviteiten;
- de evaluatievormen en de evaluatiemomenten;
- het relatieve aandeel van afzonderlijke evaluaties in het definitieve examenresultaat;
- eventuele mededeling van resultaten van afzonderlijke evaluaties;
- (indien van toepassing) het niet behouden van de resultaten van afzonderlijke evaluaties bij een uitgestelde eerste examenkans;
- of en onder welke voorwaarden resultaten van afzonderlijke evaluaties kunnen behouden worden bij een tweede (en eventueel een volgende) examenkans;
- dat desgevallend een uitgestelde eerste of tweede examenkans onder een andere evaluatievorm plaatsvindt, of niet mogelijk is (zie ook Art.1.3, lid 4 en 6).

Deelname aan alle deevaluaties is een voorwaarde om een examenresultaat voor het gehele opleidingsonderdeel te bekomen.

Bovenstaande gegevens worden in de studiegids vermeld. Het betreffende OMT en de faculteit waken over een evenwichtige spreiding van deze evaluaties buiten de examenperiodes.

4. Op vraag van de coördinerende verantwoordelijke kan de evaluatievorm vermeld in de studiegids gewijzigd worden op basis van gegronde redenen, te beoordelen door de voorzitter van het OMT in overleg met de decaan, en uiterlijk voor de aanvang van de onderwijsperiode

---

¹ In het vervolg worden deze erkende evaluaties ook als (deel)examens beschouwd.

van het betreffende opleidingsonderdeel. In geval van overmacht kan de evaluatievorm ook gewijzigd worden tijdens de onderwijsperiode.

5. Aan studenten die in aanmerking komen voor faciliteiten (zie onderwijsregeling, Art. 8) of in geval van overmacht kan de examencommissie, op verzoek van de student, afwijkingen op een evaluatievorm toestaan en/of een evaluatie/examen buiten de voorziene examenperiodes toelaten. Het voorgaande geldt ook in geval van een bijzonder traject voor werkstudenten.

Artikel 1.3 Deelname aan examens en examenkansen

Voorwaarden

1. Een student kan maar deelnemen aan een examen van een opleidingsonderdeel indien hij via zijn studiecontract is ingeschreven voor dat opleidingsonderdeel. Zonder geldige inschrijving wordt het behaalde examenresultaat als niet bestaande beschouwd.
2. De deelname aan een examen kan onderworpen zijn aan voorwaarden met betrekking tot voldoende aanwezigheid bij bepaalde onderwijs- en leeractiviteiten. De faculteitsraad zal, op advies van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke, bepalen voor welke opleidingsonderdelen dergelijke voorwaarden van toepassing zijn. Dit wordt opgenomen in de studiegids.

Examenkansen per opleidingsonderdeel

3. Een student heeft in beginsel voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op twee examenkansen in de loop van het academiejaar (*flexibiliseringsdecreet, Art. 29*).
4. Indien de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tijdens hetzelfde academiejaar tweemaal wordt geëxamineerd, kan het in lid 3 bedoelde recht niet tijdens hetzelfde academiejaar worden uitgeoefend. In dat geval moet de student zich voor het betreffende opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar opnieuw inschrijven. De faculteitsraad beslist, op advies van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke, voor welke opleidingsonderdelen of delen ervan dit van toepassing is. Dit wordt vermeld in de studiegids (*flexibiliseringsdecreet, Art. 29*).

Eerste examenkans in een academiejaar

5. Een student die is ingeschreven voor een opleidingsonderdeel zal examen afleggen in de examenperiode die onmiddellijk volgt op de periode waarop het onderwijs voor het opleidingsonderdeel wordt afgesloten (of tijdens de onderwijsperiode in geval van Art. 1.2 lid 3), tenzij hij zich voor het examen over het opleidingsonderdeel uitschrijft voor de limietdatum aangegeven in de facultaire invulling van de academische kalender. Een identieke regeling is van toepassing indien examen wordt afgenomen van een deel van een opleidingsonderdeel, zoals omschreven in Art.1.2 lid 2.
6. Een student die zijn eerste examenkans niet heeft opgenomen conform lid 5 of zijn niet-deelname formeel wettigt, kan zijn eerste examenkans opnemen²
  - aan het einde van de laatste onderwijsperiode voor opleidingsonderdelen van opleidingen behorende tot de faculteit Wetenschappen, de faculteit Geneeskunde, en de faculteit Rechten in oprichting. Voorgaande is niet van toepassing voor opleidingsonderdelen (of delen ervan) van de laatste onderwijsperiode.
  - aan het einde van de onmiddellijk volgende onderwijsperiode voor opleidingsonderdelen van opleidingen behorende tot de faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen.

Wanneer een student van deze mogelijkheid wenst gebruik te maken zal hij zich voor het examen inschrijven. Inschrijven (en uitschrijven) gebeurt binnen de periodes aangegeven in de facultaire invulling van de academische kalender.

Opleidingsonderdelen (of delen ervan) waarvoor geen tweede examenkans in een academiejaar mogelijk is zijn hiervan uitgesloten. De faculteitsraad kan, op advies van het OMT en de

---

² In deze volgen verbredingsvakken in principe de bepalingen van de opleiding waarbij wordt aangeschoven.

coördinerende verantwoordelijke, nog andere opleidingsonderdelen (of delen ervan) hiervan uitsluiten; dit wordt vermeld in de studiegids.

Tweede examenkans in een academiejaar

7. Een tweede examenkans kan enkel worden opgenomen in augustus/september (laatste examenperiode). Hierbij dient Art.1.3 lid 4 in acht genomen te worden.

Wanneer een student van deze mogelijkheid wenst gebruik te maken zal hij zich voor het examen inschrijven. Inschrijven (en uitschrijven) gebeurt binnen de periodes aangegeven in de facultaire invulling van de academische kalender.

Afstudeerfase

8. In de regel studeren studenten af na de deliberatie van juni/juli of september. In bijzondere gevallen wordt een extra deliberatie in januari/februari voorzien voor studenten die op dat ogenblik hun opleiding kunnen afronden. Indien een student van deze mogelijkheid wenst gebruik te maken, richt hij voor 15 oktober een formeel verzoek aan de voorzitter van de examencommissie. De beslissing wordt uiterlijk 1 november aan de student meegedeeld. Desgevallend kunnen, na overleg met de coördinerende verantwoordelijke, examens voorzien worden voor opleidingsonderdelen die in de voorafgaande examenperiode(s) niet regulier worden geëxamineerd; hiervoor dient de student zich dan in te schrijven.

Indien de student niet slaagt voor het geheel van de opleiding, kan de voorzitter van de examencommissie toestaan dat hij zijn tweede examenkans opneemt binnen de examenperiodes voorafgaand aan de deliberatie van juni/juli. Voor dergelijke examens dient de student zich in te schrijven binnen de periodes aangegeven in de academische kalender.

Overmacht

9. Een student die om een aantoonbaar zwaarwichtige reden niet deelneemt aan een examen zoals voorzien in Art. 1.3 lid 5, 6, 7 en 8, kan vragen hierover alsnog examen af te leggen. De examencommissie, na advies van de ombudspersoon en de coördinerende verantwoordelijke, beoordeelt de gegrondheid en neemt een gemotiveerde beslissing en desgevallend een passende maatregel. In geval van een medisch attest kan de voorzitter van de examencommissie alleszins toestaan dat een eerste examenkans conform lid 6 opgenomen wordt.

Inleveringstermijn werkstukken

10. De gevolgen van het laattijdig indienen van een werkstuk worden door de coördinerende verantwoordelijke vooraf schriftelijk/elektronisch aan de studenten meegedeeld. Als een student om gegronde redenen voorziet dat hij een werkstuk niet tijdig zal kunnen inleveren, neemt hij voor de aangegeven datum contact op met de coördinerende verantwoordelijke, die desgevallend een nieuwe inleveringstermijn kan bepalen.

Artikel 1.4 Examenroosters tijdens examenperiodes

1. De examenroosters worden bekend gemaakt ten minste vier weken voor het begin van een examenperiode.
2. De examenroosters vermelden minstens de namen van de coördinerende verantwoordelijken, van de voorzitter van de examencommissie en van de ombudspersoon, alsook de datum van de deliberatie (indien van toepassing).
3. Examinatoren en studenten kunnen niet afwijken van de vastgelegde examenroosters. Een examen kan enkel omwille van zwaarwichtige redenen worden verplaatst. De beslissing hierover wordt genomen door de voorzitter van de examencommissie in overleg met de ombudspersoon en met de coördinerende verantwoordelijke die een nieuwe regeling treft.

Artikel 1.5 Plaats en duur van examens

1. Alle examens worden afgenomen in de gebouwen van de universiteit behoudens:
  - gevallen van overmacht, vast te stellen door de voorzitter van de examencommissie.
  - examens die met toelating van de faculteitsraad, op voorstel van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke, op een andere plaats mogen worden afgenomen. In dergelijk geval wordt dit aangegeven in de studiegids.
2. Een examen dat bestaat uit een beoordeling op één bepaald moment mag maximaal een halve dag (ca. 4 uur) in beslag nemen. Hiervan kan alleen worden afgeweken mits goedkeuring door de faculteitsraad, op advies van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke.

Artikel 1.6 Openbaarheid van mondelinge examens

1. Een student kan vragen dat een ombudspersoon een mondeling examen bijwoont (niet noodzakelijk de ombudspersoon van de betrokken opleiding). De ombudspersoon mag op geen enkele manier het verloop van het examen beïnvloeden. Hiertoe richt de student uiterlijk 7 kalenderdagen voorafgaand aan het examen een vraag aan de voorzitter van de examencommissie. Deze contacteert de examinator en de ombudspersoon en ziet er op toe dat er geen betrokkenheid is tussen de student en de ombudspersoon.

2. Examinator en examencijfers

Artikel 2.1 Examinator

1. Een examinator is elke persoon betrokken bij de evaluatie van de mate waarin een student de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel of delen ervan, verworven heeft.
2. De coördinerende verantwoordelijke coördineert de evaluatie m.b.t. de opleidingsonderdelen hem toegewezen. Hij kan zich hierbij laten bijstaan door meerdere examinatoren zoals een co-titularis, een lid van het onderwijsteam of een expert betrokken bij het opleidingsonderdeel.
3. Een examinator kan niet betrokken zijn bij de beoordeling ten aanzien van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad of ten aanzien van personen met wie hij samenwoont of diens bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad.

Artikel 2.2 Toekennen van examencijfers

1. Het examencijfer voor een opleidingsonderdeel (één cijfer per opleidingsonderdeel) wordt vastgelegd door de coördinerende verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel, tenzij anders bepaald in de studiegids.
2. De faculteitsraad kan, op advies van het OMT en de coördinerende verantwoordelijke, beslissen dat voor een opleidingsonderdeel het examenresultaat niet numeriek is (geslaagd/niet geslaagd). Dit wordt vermeld in de studiegids.
3. Behoudens in gevallen van een niet-numerieke resultaatsbepaling (geslaagd/niet geslaagd) wordt het examencijfer voor een opleidingsonderdeel uitgedrukt als een geheel getal met een maximale waarde van 20 (*flexibiliseringsdecreet, Art. 31*).
4. Ijkkunten bij het geven van examencijfers zijn:
  - 0 t.e.m. 9: onvoldoende (zie ook artikel 4)
  - 10 t.e.m. 13: voldoende
  - 14 - 15: goed
  - 16 - 17: zeer goed
  - ≥ 18 : uitstekend
5. Een student is geslaagd voor een opleidingsonderdeel als hij ten minste 10 op 20 als examencijfer behaalt of een niet-numerieke beoordeling 'geslaagd' verkrijgt. In dit geval behaalt hij een creditbewijs voor dit opleidingsonderdeel.

Artikel 2.3 Administratieve verwerking van examencijfers

1. In geval een examenperiode niet onmiddellijk gevolgd wordt door een deliberatie/beraadslaging bezorgt de coördinerende verantwoordelijke de examencijfers zo spoedig mogelijk aan de studentenadministratie (richtlijn: 10 werkdagen na de betreffende examenperiode).
2. In geval een deliberatie/beraadslaging onmiddellijk volgt na een examenperiode bezorgt de coördinerende verantwoordelijke de examencijfers aan de studentenadministratie uiterlijk één werkdag voor de deliberatie.

3. Examencommissie: samenstelling, werking en bevoegdheden

Artikel 3.1 Samenstelling van examencommissie

1. Per opleiding wordt één examencommissie samengesteld. De examencommissie van een schakel- en voorbereidingsprogramma is deze van de aansluitende masteropleiding.
2. Op voorstel van het desbetreffende OMT en de betrokken decaan geeft de faculteitsraad gemotiveerd advies aan het College van Decanen omtrent de samenstelling van examencommissies, inclusief over de aanduiding van voorzitter en secretaris, voor de opleidingen die onder haar bevoegdheid ressorteren. Het College van Decanen beslist.
3. Een examencommissie bestaat uit minstens vijf leden. Als richtlijn wordt een maximum van tien leden vooropgesteld. Alleen coördinerende verantwoordelijken met een onderwijsopdracht in de opleiding kunnen als lid van een examencommissie worden aangesteld. Aangewezen is dat minstens één lid van de examencommissie ook lid is van het OMT van de betreffende opleiding. De voorzitter is een vastbenoemd ZAP-lid met een academische opdracht van minimaal 80 %. In uitzonderlijke gevallen kan het College van Decanen afwijkingen toestaan.
4. Een ombudspersoon neemt met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van de examencommissie. Als er meerdere ombudspersonen zijn, duidt de faculteitsraad in overleg met de ombudspersonen één van hen aan als deelnemer aan de vergaderingen van de examencommissie.

Artikel 3.2 Beraadslaging en verslag

1. Een examencommissie beraadslaagt minstens twee maal per academiejaar: in juni/juli en in september (volgens de bevoegdheden in Art. 3.3 lid 2, 3, 4, 5 en 6).

Desgevallend beraadslaagt de examencommissie in januari/februari over studenten die op dat ogenblik hun opleiding kunnen afronden conform Art. 1.3 lid 8. Eventueel kan ze in januari/februari ook een niet-bindend studieadvies uitbrengen met betrekking tot studenten die voor het eerst zijn ingeschreven in een bacheloropleiding.

2. Ieder lid van de examencommissie beschikt over één stem. De ombudspersoon is geen lid van de examencommissie, maar neemt met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.
3. Een examencommissie kan in een vergadering slechts bindende beslissingen nemen ten aanzien van een student zo ten minste de helft van de leden van de examencommissie aanwezig is.
4. Beslissingen van de examencommissie tijdens een vergadering zijn genomen bij unanimitéit wanneer geen van de aanwezige leden om een stemming bij handopsteking of om een geheime stemming verzoekt. Ook de ombudspersoon kan een stemming vragen. In geval van een stemming, beslist de examencommissie met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Onthoudingen, blanco stemmen of ongeldige stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Bij staking van stemmen wordt in het voordeel van de student beslist.

5. Leden van de examencommissie nemen geen deel aan beraadslagingen en beslissingen ten aanzien van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad of ten aanzien van personen met wie ze samenwonen of diens bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad.
6. De leden van de examencommissie en andere betrokken personen zijn ertoe gehouden het vertrouwelijk karakter van de besprekingen te vrijwaren.
7. De beslissingen van de examencommissie, met inbegrip van de motiveringen voor afwijkingen op de algemene regels, worden opgenomen in een verslag. Dit verslag wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de examencommissie (bij vergadering wordt ook de aanwezigheidslijst opgenomen).
8. Een vergadering van de examencommissie kan worden vervangen door een email-raadpleging van alle leden van de examencommissie. Een email-raadpleging is niet mogelijk voor beslissingen m.b.t. de bevoegdheden omschreven in Art. 3.3 lid 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 10 van de examenregeling en in geval van een interne beroepsprocedure.

In een email-raadpleging kan de examencommissie geldige beslissingen nemen als een gewone meerderheid van de leden de voorstellen bevestigt.

Artikel 3.3 Bevoegdheden van examencommissie

1. In een bacheloropleiding geeft het studietraject van een student (ingeschreven onder diplomacontract of onder examencontract met het oog op het behalen van een diploma) aanleiding tot twee deliberatiepakketten:
  - een eerste deliberatiepakket bestaande uit de betrokken opleidingsonderdelen uit het eerste bachelorjaar van het voltijds modeltraject van de betreffende opleiding;
  - een tweede deliberatiepakket bestaande uit de betrokken opleidingsonderdelen uit het tweede en derde bachelorjaar van het voltijds modeltraject van de betreffende opleiding.
 De twee deliberatiepakketten samen bestrijken het volledige opleidingsprogramma (ten minste 180 SP).
2. Voor studenten, ingeschreven onder diplomacontract of examencontract met het oog op het behalen van een diploma, worden per academiejaar (na de examenperiode in juni/juli en/of de examenperiode in augustus/september, en in januari/februari in geval van Art 1.3 lid 8) de examenresultaten definitief vastgesteld door de examencommissie. In uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het door de coördinerende verantwoordelijke voorgesteld examenresultaat kennelijk onredelijk is, kan de examencommissie het voorgestelde examenresultaat wijzigen; deze beslissing vereist een 2/3de meerderheid van de aanwezige leden en wordt zorgvuldig gemotiveerd. Examenresultaten kunnen niet in het nadeel van de student gewijzigd worden.
3. Op grond van de examenresultaten kan de examencommissie tevens een niet-bindend studieadvies uitbrengen, in het bijzonder voor studenten die voor de eerste keer zijn ingeschreven voor een bacheloropleiding (*flexibiliseringsdecreet, Art. 34 en 35*).
4. De examencommissie kan bindende voorwaarden opleggen aan een onder diplomacontract ingeschreven student die na één academiejaar niet ten minste 50% van de studiepunten waarop het diplomacontract betrekking heeft, heeft verworven. De bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen criteria die strenger zijn dan de regels in Art. 4. (*flexibiliseringsdecreet, Art. 52*).
5. Ten aanzien van studenten die in aanmerking komen om te slagen voor het eerste of tweede deliberatiepakket van een bacheloropleiding (zoals omschreven in Art. 3.3 lid 1) heeft de examencommissie volgende bevoegdheden:
  - het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen van het deliberatiepakket;
  - het bepalen van de opleidingsonderdelen die minstens moeten worden hernomen met het oog op het later behalen van een diploma.
 (*flexibiliseringsdecreet, Art. 35, §2*)

6. Ten aanzien van studenten die in aanmerking komen om te slagen voor het geheel van een opleiding, zal de examencommissie volgende bevoegdheden uitoefenen:
  - het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de opleiding;
  - het bepalen van de opleidingsonderdelen die desgevallend moeten worden hernomen met het oog op het behalen van een diploma;
  - het vaststellen van de graad van verdienste waarmee het diploma wordt toegekend. (*flexibiliseringsdecreet, Art. 32, §2*)
7. De examencommissie neemt beslissingen in geval van onregelmatigheden conform Art. 9.3.
8. De examencommissie is bevoegd voor het toekennen van faciliteiten en neemt beslissingen in geval van overmacht zoals bepaald in Art. 1.2 lid 5 en Art. 1.3 lid 9. Ze neemt tevens beslissingen m.b.t. examens aan een andere instelling conform Art. 8 (en Art. 9 van de onderwijsregeling).
9. De examencommissie kan een toelatingsonderzoek uitvoeren zoals bepaald in Art. 3.4 en Art. 3.6 van de onderwijsregeling. Ze beslist tevens over het toekennen van vrijstellingen en het opleggen van een actualiseringsprogramma conform Art. 6.3.
10. De examencommissie heeft de bevoegdheid om voor studenten ingeschreven onder creditcontract of examencontract met het oog op het verwerven van individuele creditbewijzen, de examenresultaten definitief vast te stellen (conform lid 2) met het oog op het al of niet uitreiken van een creditbewijs (voor opleidingsonderdelen behorende tot meerdere opleidingen, treffen de betrokken voorzitters een regeling).
11. De examencommissie heeft de bevoegdheid om de verdere inschrijving van een student te weigeren conform art. 5.3 lid 1 en 2.

4. Beoordelingen: 'slagen' en graad

Artikels 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 en 4.7 lid 1 hebben betrekking op studenten die ingeschreven zijn onder diplomacontract of onder examencontract met het oog op het behalen van een diploma.

Artikel 4.1 Berekening percentage

1. Voor het vaststellen van het behaald gewogen percentage over de gehele opleiding of een deel ervan (zoals in Art. 4.2, 4.4, 4.5 en 4.6) geldt:
  - de examencijfers behaald voor elk opleidingsonderdeel worden gewogen volgens het aantal studiepunten dat er mee verbonden is;
  - het gewogen percentage wordt uitgedrukt als een geheel getal; hiertoe wordt naar boven afgerond indien het eerste cijfer na de komma minstens 5 is, in de andere gevallen wordt naar beneden afgerond;
  - vrijstellingen, alsook niet numerieke examenresultaten, worden bij de berekening van het percentage niet meegerekend.

Artikel 4.2 Slagen voor een deliberatiepakket van een bacheloropleiding

1. De examencommissie verklaart een student geslaagd voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding (omschreven in Art. 3.3 lid 1) indien hij een examencijfer behaald heeft voor elk opleidingsonderdeel behorend tot het deliberatiepakket, behoudens vrijstellingen, en aan één van de volgende voorwaarden voldoet:
  - alle examencijfers leiden tot creditbewijzen;
  - hij behaalt hoogstens 2 onvoldoendes 8 en/of 9 en de som van de studiepunten behorend bij deze tolereerbare onvoldoendes is maximaal 12 SP^(*); bovendien behaalt hij minimaal 54% (gewogen) in geval van één onvoldoende en minimaal 58% (gewogen) in geval van twee onvoldoendes (*tolerantieregeling*).

(* In geval van vrijstellingen worden de toegelaten studiepunten voor tolereerbare onvoldoendes verhoudingsgewijs berekend op de feitelijk opgenomen studiepunten (afronding naar boven vanaf 0,5, anders naar beneden).

Het gewogen percentage wordt berekend zoals in Art. 4.1.

2. De examencommissie verklaart een student geslaagd voor het tweede deliberatiepakket van een bacheloropleiding (omschreven in Art. 3.3 lid 1) indien hij een examencijfer behaald heeft voor elk opleidingsonderdeel behorend tot het deliberatiepakket, behoudens vrijstellingen, en aan één van de volgende voorwaarden voldoet:
  - alle examencijfers leiden tot een creditbewijs;
  - hij behaalt enkel onvoldoendes 8 en/of 9 en de som van de studiepunten behorend bij deze tolereerbare onvoldoendes is maximaal 12 SP^(*); bovendien behaalt hij minimaal 50% als gewogen percentage (*tolerantiereg*).

(*) In geval van vrijstellingen, worden de toegelaten studiepunten voor tolereerbare onvoldoendes verhoudingsgewijs berekend op de feitelijk opgenomen studiepunten, begrensd door 12 SP (afrondding naar boven vanaf 0,5, anders naar beneden).
Het gewogen percentage wordt berekend zoals in Art. 4.1.

Artikel 4.3 Slagen voor een bacheloropleiding

1. De examencommissie verklaart een student geslaagd voor de betreffende bacheloropleiding indien hij geslaagd is verklaard voor het eerste en tweede deliberatiepakket m.b.t. de bacheloropleiding zoals aangegeven in Art. 4.2.

Artikel 4.4 Slagen voor een masteropleiding

1. De examencommissie verklaart een student geslaagd voor de betreffende masteropleiding indien hij een examencijfer behaald heeft voor elk opleidingsonderdeel behorend tot de masteropleiding, behoudens vrijstellingen, en aan één van de volgende voorwaarden voldoet:
  - alle examens leiden tot een creditbewijs;
  - hij behaalt enkel onvoldoendes 8 en/of 9 en de som van de studiepunten behorend bij deze tolereerbare onvoldoendes is maximaal 6 SP^(*) (eenjarige master) respectievelijk 12 SP^(*) (tweejarige master); bovendien behaalt hij minimaal 50% als gewogen percentage (*tolerantiereg*).

(*) In geval van vrijstellingen, worden de toegelaten studiepunten voor tolereerbare onvoldoendes verhoudingsgewijs berekend op de feitelijk opgenomen studiepunten, begrensd door 6 SP resp. 12 SP (afrondding naar boven vanaf 0,5, anders naar beneden).
Het gewogen percentage wordt berekend zoals in Art. 4.1.

2. Voor de specifieke lerarenopleiding worden de bovenstaande bepalingen van de masteropleiding gevolgd.

Artikel 4.5 Graad van verdienste

1. Indien een examencommissie een student geslaagd verklaart voor een opleiding wordt een graad van verdienste toegekend volgens onderstaande regels:
  - onderscheiding vanaf een gewogen percentage van 68 %
  - grote onderscheiding vanaf een gewogen percentage van 77 %
  - grootste onderscheiding vanaf een gewogen percentage van 85 %.Het gewogen percentage wordt berekend zoals in Art. 4.1.
2. Er wordt geen graad van verdienste uitgereikt aan een student waarvan het feitelijk opgenomen studieprogramma minder dan de helft van het totaal aantal studiepunten van de opleiding bedraagt.
3. De examencommissie is bevoegd om in uitzonderlijke gevallen op gemotiveerde wijze af te wijken van de regeling in Art. 4.5 lid 1.

Artikel 4.6 Slagen voor een schakelprogramma of een voorbereidingsprogramma

1. De examencommissie verklaart een student geslaagd voor een schakelprogramma of een voorbereidingsprogramma indien hij een examencijfer behaald heeft voor elk

opleidingsonderdeel behorend tot het programma, behoudens vrijstellingen, en aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- alle examens leiden tot een creditbewijs;
  - hij behaalt enkel onvoldoendes 8 en/of 9 en de som van de studiepunten behorend bij deze tolereerbare onvoldoendes is maximaal 10% van het totaal aantal feitelijk opgenomen studiepunten; bovendien behaalt hij minimaal 50% als gewogen percentage. Afronding naar boven vanaf 0,5, anders naar beneden.
2. Er wordt geen graad van verdienste toegekend aan een student die geslaagd wordt verklaard voor een schakel- of een voorbereidingsprogramma.

Artikel 4.7 Algemene bepalingen m.b.t. 'slagen'

1. De examencommissie is bevoegd om in uitzonderlijke gevallen op gemotiveerde wijze af te wijken van de regelingen in Art. 4.2, respectievelijk in Art. 4.3, Art. 4.4 en Art. 4.6, namelijk als de examencommissie van oordeel is dat de doelstellingen van het betrokken deel van de opleiding, respectievelijk van de opleiding, globaal verwezenlijkt zijn (*flexibiliseringsdecreet, Art. 33 §1 en 36*). De afwijking kan geen verstrenging inhouden van de tolerantieregels.
2. De faculteit kan, op advies van het OMT, een beperkt aantal opleidingsonderdelen uitsluiten van tolerantie; de student dient dus geslaagd te zijn voor dergelijke opleidingsonderdelen. Dit wordt aangegeven in de studiegids.
3. Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard voor een opleiding, betekent niet dat hij een creditbewijs ontvangt voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd (*flexibiliseringsdecreet, Art. 33, §2 en 36*).
4. Indien een student geslaagd wordt verklaard voor een opleiding behaalt hij het diploma van de opleiding.

5. Hernemen van examens

Artikel 5.1 Onvoldoendes

1. Over opleidingsonderdelen waarvoor geen creditbewijs behaald werd tijdens de eerste examenkans moet niet noodzakelijk examen afgelegd worden tijdens de tweede examenkans binnen een academiejaar.
2. Indien op het einde van een academiejaar een student nog niet geslaagd is voor het eerste/tweede deliberatiepakket van de betreffende bacheloropleiding (en niet geslaagd verklaard is voor de opleiding), respectievelijk nog niet geslaagd is voor de betreffende masteropleiding, dan moet hij het eerstvolgende academiejaar minstens opnieuw examen afleggen over:
  - de opleidingsonderdelen waarvoor hij een examencijfer lager dan 8 behaalde;
  - de opleidingsonderdelen waarvoor hij geen creditbewijs behaalde en die uitgesloten zijn van tolerantie;
  - minstens één van de opleidingsonderdelen waarvoor hij een tolereerbaar onvoldoende (8 of 9) behaalde, totdat het totaal aantal toegelaten studiepunten m.b.t. tolereerbare onvoldoendes niet overschreden is.

Indien het hierboven omschreven opleidingsonderdeel het eerstvolgende academiejaar niet wordt aangeboden, dient examen afgelegd te worden in het academiejaar waarin het opleidingsonderdeel voor het eerst opnieuw wordt aangeboden (in een afstudeerfase kan door de voorzitter van de examencommissie een passende maatregel genomen worden).

In geval van een keuze-opleidingsonderdeel, kan desgevallend een ander keuze-opleidingsonderdeel opgenomen worden.

Een analoge regeling is van toepassing op schakel- en voorbereidingsprogramma's.

3. In afwijking van het bepaalde in Art. 5.1 lid 2, moet een student die op het einde van het academiejaar voor minder dan 50% van de in dat academiejaar feitelijk opgenomen studiepunten uit het eerste deliberatiepakket van de betreffende bacheloropleiding creditbewijzen behaalde, het eerstvolgende academiejaar opnieuw examens afleggen over alle opleidingsonderdelen waarvoor hij geen creditbewijs behaalde.
4. Indien een student tijdens eenzelfde academiejaar opnieuw examens aflegt over een opleidingsonderdeel waarvoor hij geen creditbewijs behaalde wordt het hoogste van de behaalde examencijfers weerhouden. Bij herneming in een volgend academiejaar, komt het resultaat behaald tijdens dat academiejaar in de plaats van het voorgaande.

Artikel 5.2 Credits

1. Indien een creditbewijs behaald werd voor een opleidingsonderdeel, kan over dit opleidingsonderdeel niet opnieuw examens afgelegd worden (*flexibiliseringsdecreet, Art. 31 §1*).

Artikel 5.3 Studievoortgang: weigeren van inschrijving

1. Aan een student, ingeschreven onder diplomacontract of examencontract met het oog op het behalen van een diploma, kan een verdere inschrijving slechts geweigerd worden indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren (*flexibiliseringsdecreet, Art 52*).
2. Aan een student, ingeschreven onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van individuele credits kan verdere inschrijving geweigerd worden indien hij die zich al tweemaal (m.a.w. vier examenkansen) voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald (*flexibiliseringsdecreet, Art 52*).

6. Bekendmaking van examenresultaten

Artikel 6.1 Meedelen van examenresultaten

1. Slechts na de examenperiode worden de examencijfers aan een student meegedeeld. Wel kunnen, conform Art. 1.2 lid 3, voordien resultaten van tussentijdse evaluaties meegedeeld worden. De examencijfers zijn pas definitief nadat de examencommissie ze vastgesteld heeft conform Art. 3.3 lid 2.

De door de examencommissie vastgestelde examencijfers kunnen niet meer gewijzigd worden behalve wanneer een materiële vergissing werd begaan of wanneer sprake is van een geschil.

2. In geval een examenperiode niet onmiddellijk gevolgd wordt door een deliberatie/beraadslaging, brengt de studentenadministratie elke student via 'mijn studentendossier' zo snel mogelijk (zie Art. 2.3 lid 1) op de hoogte van de in de voorafgaande periode behaalde examencijfers (inclusief resultaten van de deexamens voorzien in Art. 1.2 lid 2).
3. In geval een examenperiode wordt gevolgd door een deliberatie/beraadslaging worden de examencijfers, en desgevallend de beslissing van de examencommissie inzake slagen voor een deliberatiepakket of een opleiding, opgenomen in 'mijn studentendossier' uiterlijk de dag na de deliberatie of desgevallend de proclamatie.
4. De beslissing (geslaagd en graad) van een examencommissie voor het geheel van de opleiding wordt in openbare zitting door de voorzitter van de examencommissie bekend gemaakt.

Artikel 6.2 Inzagerecht en bespreking examenresultaten

1. Een student kan zijn examenkopij inkijken en toelichting vragen aan de examinator(s). Hierbij dient op een transparante manier aangegeven te worden op welke gronden het examencijfer tot stand is gekomen. Het verzoek tot inzage kan ingediend worden na de bekendmaking van de (voorlopige) examenresultaten en tot het einde van het betrokken academiejaar.

Na een deliberatie/beraadslaging heeft de student het recht zijn examenkopij in te kijken en toelichting te vragen binnen de 5 kalenderdagen na de deliberatie/beraadslaging.

2. Voor de datum van de deliberatie wordt aan de studenten meegedeeld wanneer de examinatoren, of de door hen aangeduide personen, na de deliberatie of proclamatie ter beschikking zijn om toelichting te geven bij de examenresultaten, en dit onverminderd het inzagerecht in lid 1.
3. Examenkopijen (incl. werkstukken in het kader van evaluaties beschreven in Art 1.2 lid 3) dienen door de examinator minstens tot drie maanden na de deliberatie over het betrokken pakket te worden bewaard. Voor examens waarvoor een student een formele klacht heeft ingediend of waarover de examencommissie opnieuw in een bijzondere zitting heeft vergaderd dient de examenkopij gedurende vijf jaar te worden bewaard.

Artikel 6.3 Geldigheidsduur van een creditbewijs

1. Een creditbewijs blijft in beginsel onbeperkt geldig aan de instelling waar het creditbewijs werd behaald (*flexibiliseringsdecreet, Art. 31, §3*).
2. Wanneer ten minste 5 kalenderjaren zijn verstreken sedert het behalen van een creditbewijs, kan de examencommissie een actualiseringsprogramma opleggen om het diploma van een opleiding te kunnen behalen. De termijn van 5 kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het creditbewijs werd behaald (*flexibiliseringsdecreet, Art. 31, §3*).

7. Bijzondere bepalingen inzake specifieke opleidingsonderdelen

Artikel 7.1 Bachelor- en masterproeven en omvangrijke projecten

Het reglement en i.h.b. de criteria voor de beoordeling worden vermeld bij de gegevens per opleidingsonderdeel in de studiegids.

Artikel 7.2 Stages

Het reglement en i.h.b. de criteria voor de beoordeling worden vermeld bij de gegevens per opleidingsonderdeel in de studiegids.

Artikel 7.3 Groepsopdrachten

1. Indien een groepsopdracht in de evaluatie van een opleidingsonderdeel wordt betrokken, wordt, naast het bepaalde in Art. 1.2 lid 3, het volgende meegedeeld aan de studenten:
  - de criteria voor de beoordeling;
  - de fasering van de opdracht;
  - de rol van de groepsleden;
  - de mate waarin aanwezigheid van de groepsleden is vereist;
  - de maatregelen die van toepassing zijn in geval een student niet voldoet aan de opgegeven verplichtingen.

Indien per groep studenten een groepsbegeleider wordt toegewezen, zal deze de studenten op procesmatige wijze begeleiden. Hij zal geregeld rapporteren aan het betreffende onderwijsteam en onmiddellijk terugkoppelen aan de groepsleden.

2. Iedere groepsopdracht wordt na afloop beoordeeld aan de hand van de opgegeven criteria. De examinator kan differentiëren en gemotiveerd een individueel resultaat toekennen.

8. Examens afgelegd aan een andere instelling

Artikel 8.1 Modaliteiten, examenresultaten en tweede examenkans

1. Wanneer een student, volgens de voorwaarden zoals bepaald in de onderwijsregeling, opleidingsonderdelen volgt aan een andere binnen- of buitenlandse instelling van hoger onderwijs, wordt het examen over deze opleidingsonderdelen afgenomen op het tijdstip, de plaats en onder de voorwaarden bepaald door de betrokken instelling.
2. Indien van toepassing, zal onder toezicht van de examencommissie, het resultaat van een examen afgelegd aan een andere instelling van hoger onderwijs worden omgezet in de puntenschaal vermeld in Art. 2.2 lid 4. In dit geval wordt de student voor zijn vertrek in kennis gesteld van de omzettingregels.
3. De examencommissie kan studenten die geen creditbewijs behaalden voor een opleidingsonderdeel, gevolgd aan een andere buitenlandse instelling voor hoger onderwijs, toestemming verlenen om in een volgende examenperiode van hetzelfde academiejaar aan de UHasselt examens af te leggen over een door de examencommissie bepaald equivalent opleidingsonderdeel.

9. Onregelmatigheden

Artikel 9.1 Definitie onregelmatigheid

1. Als onregelmatigheid wordt hier beschouwd elk gedrag waardoor een student, in het kader van een examen/evaluatie, het vormen van een juist oordeel over de verworven competenties van zichzelf of van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of poogt te maken.
2. Plagiaat is een onregelmatigheid die bestaat uit overname of vertaling van het werk van anderen, op identieke wijze of onder licht gewijzigde vorm en zonder adequate bronvermelding. Ook teksten laten opstellen door derden wordt als plagiaat beschouwd.
3. Het bezit van hulpmiddelen waarvan het gebruik tijdens een examen/evaluatie niet vooraf schriftelijk/elektronisch werd toegestaan, wordt beschouwd als onregelmatigheid.

Artikel 9.2 Vaststelling van onregelmatigheden

1. Bij vaststelling van een onregelmatigheid tijdens een examen neemt de examinator/surveillant de eventuele betwiste stukken in beslag; de reeds beantwoorde vragen worden vastgesteld. In afwachting van verdere behandeling van de vastgestelde onregelmatigheid mag de student het betreffende examen verder afwerken, alsook de daarop volgende examens/evaluaties.

De examinator/surveillant brengt formeel verslag uit van de feiten aan de voorzitter van de examencommissie en overhandigt de eventueel in beslag genomen betwiste stukken. De voorzitter brengt de bevoegde ombudspersoon op de hoogte.

2. Indien een onregelmatigheid (inclusief plagiaat) wordt vastgesteld bij de beoordeling van een examenkopie of onderwijs- en leeractiviteiten zoals bachelor-/masterproeven, stages, projecten of werkstukken, brengt de examinator formeel verslag uit van de feiten aan de voorzitter van de examencommissie en overhandigt de relevante stukken.

De voorzitter brengt de bevoegde ombudspersoon en de betrokken student op de hoogte. In afwachting van verdere behandeling van de vastgestelde onregelmatigheid mag de student de evaluatie- en examenreeks verder afwerken.

Artikel 9.3 Behandeling van onregelmatigheden

1. Wanneer een onregelmatigheid gemeld wordt, hoort de voorzitter van de examencommissie, in aanwezigheid van de ombudspersoon, de student en de examinerator/surveillant afzonderlijk over de gemelde feiten. De voorzitter maakt hierover een verslag, dat toegevoegd wordt aan het dossier zoals opgestart in Art. 9.2. De student heeft het recht dit dossier in te zien en kan een kopie van het verslag vragen.
2. De examencommissie beraadslaagt over de onregelmatigheid binnen de 10 kalenderdagen na de melding, desgevallend in een extra vergadering. Van deze termijn kan uitzonderlijk en gemotiveerd afgeweken worden. De student kan vragen door de examencommissie gehoord te worden en kan zich laten bijstaan door een raadsman. De student en/of zijn raadsman kunnen geen conclusies of verweerschriften neerleggen.
3. De examencommissie beslist of er al dan niet sprake is van een onregelmatigheid.
4. In geval de examencommissie oordeelt dat de onregelmatigheid niet vaststaat, kan de student verzoeken het examen opnieuw te mogen afleggen. De voorzitter van de examencommissie stelt desgevallend de datum van het examen vast, na overleg met de student en de coördinerende verantwoordelijke.
5. In geval de examencommissie vaststelt dat er wel sprake is van een onregelmatigheid, oordeelt ze over de ernst ervan. Afhankelijk hiervan kan de examencommissie één van de volgende sancties uitspreken:
  - een aangepast cijfer voor het examen; in geval van deelevaluaties, een aangepast cijfer voor de deelevaluatie waarvoor de onregelmatigheid werd vastgesteld;
  - 0 voor het examen; in geval van deelevaluaties, 0 op de deelevaluatie waarvoor de onregelmatigheid werd vastgesteld of 0 voor het gehele opleidingsonderdeel;
  - geen cijfers voor alle opleidingsonderdelen in de betrokken periode, hetgeen in dit geval inhoudt dat voor deze opleidingsonderdelen de betreffende examenkans opgenomen is; in geval van een eerste examenkans, kan de examencommissie wel beslissen voor bepaalde opleidingsonderdelen of delen ervan het cijfer te laten behouden;
  - in geval van een eerste examenkans in een academiejaar, het nietig verklaren van de reeds behaalde examencijfers en het uitsluiten van het opnemen van de eerste examenkans voor de opleidingsonderdelen behorend tot de inschrijving van dat academiejaar; de examencommissie kan wel beslissen voor bepaalde opleidingsonderdelen of delen ervan het cijfer te laten behouden.
Daarenboven kan de examencommissie de student uitsluiten van het opnemen van de tweede examenkans.
6. De examencommissie zal haar beslissing omstandig motiveren en deze binnen de 5 kalenderdagen na de beraadslaging formeel meedelen aan de student (per aangetekend schrijven).
7. In geval van zeer zware of herhaalde onregelmatigheid kan de examencommissie aan de rector voorstellen om de student de inschrijving aan de instelling te weigeren voor het eerstvolgende academiejaar of voor meerdere academiejaren (en dit voor alle studiecontracten). De beslissing terzake wordt binnen de 10 kalenderdagen na de beraadslaging formeel meegedeeld aan de student (per aangetekend schrijven).
8. Tegen de beslissing in lid 6 en 7 kan de student intern beroep instellen binnen een vervalt termijn van 5 kalenderdagen, die ingaat op de dag nadat hij hiervan kennis heeft kunnen nemen.
9. Indien de voorzitter van de examencommissie betrokken partij is, wordt hij vervangen door de secretaris van de examencommissie.

10. Materiële vergissingen

Artikel 10.1 Materiële vergissingen vastgesteld voor of tijdens een beraadslaging

1. Indien een materiële vergissing wordt vastgesteld vóór een beraadslaging van de examencommissie, deelt de coördinerende verantwoordelijke het correcte examenresultaat mee aan de studentenadministratie. Als de examenresultaten reeds zijn meegedeeld aan de student, brengt de studentenadministratie de student op de hoogte van het gecorrigeerde examenresultaat via 'mijn studentendossier'.
2. Materiële vergissingen vermoed of vastgesteld tijdens de beraadslaging worden zo mogelijk tijdens de beraadslaging hersteld. Indien dit niet mogelijk is, is Art.10.2 van toepassing.

Artikel 10.2 Materiële vergissingen vastgesteld na een beraadslaging

1. Indien een materiële vergissing wordt vermoed of vastgesteld na een beraadslaging, moet dit formeel worden gemeld bij de voorzitter van de examencommissie binnen een vervalttermijn van 10 kalenderdagen die ingaat na de dag waarop de beslissing is genomen (*decreet rechtspositieregeling, Art. 11.12*).
2. Indien een vastgestelde vergissing geen invloed heeft op het slagen voor een opleidingsonderdeel, een deliberatiepakket of de opleiding, evenmin als voor de graad van verdienste, wordt ze door de voorzitter en de secretaris van de examencommissie hersteld. Als de examenresultaten reeds zijn meegedeeld aan de student, brengt de studentenadministratie de student formeel op de hoogte van het gecorrigeerde examenresultaat.
De examencommissie wordt hiervan formeel op de hoogte gebracht door de voorzitter.
3. Indien een vastgestelde vergissing wel invloed kan hebben op het behaalde resultaat zoals omschreven in lid 2, neemt de examencommissie hierover een beslissing binnen de 10 kalenderdagen na het indienen van de klacht.

11. Conflicten

Artikel 11.1 Conflicten m.b.t. examens

1. Een conflict tussen een examinator en een student voor of tijdens een examen/evaluatie dat een correct verloop van de evaluatie of de beoordeling in het gedrang kan brengen, wordt zo spoedig mogelijk aan de voorzitter van de examencommissie meegedeeld, eventueel via de ombudspersoon.
2. De voorzitter en de ombudspersoon bemiddelen om tot een oplossing van het conflict te komen (of de secretaris in geval de voorzitter betrokken partij is).

Rechtspositieregeling

1. Intern beroep

Artikel 1.1 Interne beroepscommissie

1. Het College van Decanen stelt, op advies van de faculteitsraden, een interne beroepscommissie samen. De duur van de mandaten bedraagt vier jaren; het mandaat kan worden hernieuwd.
2. De interne beroepscommissie bestaat uit 5 stemgerechtigde leden: één vastbenoemd ZAP-lid per faculteit, met een academische opdracht van minstens 50%, en één externe jurist die voorzitter is. Tevens wordt voor elk ZAP-lid een plaatsvervanger aangeduid. Een stafmedewerker onderwijs treedt op als secretaris (zonder stemrecht). In geval van betrokkenheid, kan de voorzitter leden/plaatsvervangers uitsluiten voor de behandeling van een beroep. De beroepscommissie kan enkel geldig beraadslagen en beslissen indien ten minste de helft van de (stemgerechtigde) leden aanwezig is.
3. De interne beroepscommissie stelt een intern reglement op.

Artikel 1.2 Studievoortgangsbeslissingen

(decreet rechtspositieregeling, Art II.1)

1. Een studievoortgangsbeslissing is één van de volgende beslissingen:
  - a. een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meerdere opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
  - b. een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;
  - c. de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
  - d. een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
  - e. het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking;
  - f. het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;
  - g. een beslissing van een instellingsbestuur over de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma genomen in toepassing van artikel 69, §3, van het structuurdecreet;
  - h. een beslissing inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel 88 van het structuurdecreet;
  - i. een beslissing waarbij er in geval van overmacht geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen.

Artikel 1.3 Aantekenen van intern beroep

1. Een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing (omschreven in Art. 1.2) aangetast is door een schending van het recht, kan intern beroep aantekenen, voor zover dit geen voorwerp was van een eerder beroep (*decreet rechtspositieregeling, Art II.13*).
2. Elk formeel intern beroep wordt ingediend binnen een vervalttermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat op:
  - indien het een examenbeslissing betreft zoals in Art. 1.2 deel a, de dag nadat de student hiervan kennis heeft kunnen nemen (via 'mijn studentendossier') na de deliberatie/beraadslaging in juni/juli of september (of in januari/februari in geval van Art. 1.3 lid 8 van de Examenregeling);
  - indien het een andere studievoortgangsbeslissing betreft, de dag nadat de student kennis heeft kunnen nemen van de genomen beslissing.
3. De student tekent beroep aan bij de voorzitter van de beroepscommissie. Dit beroep wordt formeel ingediend bij de secretaris van de beroepscommissie conform Art. 1.3 lid 4. Om

administratieve redenen wordt de student verzocht om het beroep ook te melden op het emailadres aangegeven op de website.

4. Het verzoekschrift wordt ingediend per aangetekend schrijven. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending. Het omvat tenminste:
  - naam en correspondentieadres van de indiener;
  - een vermelding van de beslissing waartegen het beroep gericht is met desgevallend toevoeging van relevante stukken;
  - een omschrijving van de ingeroepen bezwaren.

Artikel 1.4 Behandeling van intern beroep

1. De secretaris van de beroepscommissie legt een dossier aan van elk ontvangen beroep.
2. De voorzitter van de interne beroepscommissie oordeelt over het al dan niet ontvankelijk zijn van het ingediende beroep. Indien het beroep onontvankelijk is, wordt de student hiervan bij aangetekend schrijven op de hoogte gesteld binnen een termijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag nadat het beroep is ingesteld.
3. In geval van een ontvankelijk verklaard beroep, roept de voorzitter de beroepscommissie onmiddellijk samen. De beroepscommissie hoort de student, die zich kan laten bijstaan door een raadsman. Daarnaast kan de commissie andere betrokkenen horen.
4. De beroepscommissie beslist ofwel om het intern beroep gemotiveerd af te wijzen, ofwel om de studievoortgangbeslissing gemotiveerd te vernietigen. Wanneer de beroepscommissie een studievoortgangbeslissing vernietigt, kan ze de examencommissie, of het orgaan dat de beslissing genomen heeft, opleggen een nieuwe beslissing te nemen die rekening moet houden met de door de beroepscommissie gestelde voorwaarden. De beroepscommissie brengt de student formeel op de hoogte van haar beslissing.

De examencommissie, of het orgaan dat de beslissing genomen heeft, brengt de student bij aangetekend schrijven op de hoogte van haar beslissing binnen een termijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag nadat het beroep is ingesteld. Zij bezorgt tevens een afschrift van deze beslissing aan de voorzitter van de beroepscommissie.

5. Na uitputting van de interne beroepsmogelijkheid kan de student beroep aantekenen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Dit beroep dient bij aangetekende brief verzonden te worden, uiterlijk de vijfde dag na de dag van de kennisname van de interne beslissing. De beroepen tegen een beslissing bedoeld in artikel 1.2 lid 1 g en h worden bij de Raad ingesteld binnen een vervalt termijn van 30 dagen die ingaat de dag na kennisname van de definitieve beslissing van het bij of krachtens het decreet bevoegd orgaan en uiterlijk de eenendertigste dag na de dag van een kennisgeving van de betrokken beslissing. Een kopie van dit schrijven moet terzelfder tijd bij aangetekend schrijven worden bezorgd aan de secretaris van de interne beroepscommissie.
6. Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in lid 2 en 4, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervalt termijn van vijf kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepscommissie beschikt, deze aan de student mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervalt termijn van vijf kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

2. Raad voor betwistingen inzake studievoortgangbeslissingen

Artikel 2.1

1. De Raad doet als onderwijseigen administratief rechtscollege uitspraken over beroepen die worden ingesteld tegen studievoortgangbeslissingen. Vooral eer de student beroep kan aantekenen bij de Raad, is hij verplicht om eerst intern beroep aan te tekenen.

3. Ombudspersonen

Artikel 3.1 Aanstelling ombudspersonen

1. Op advies van het betreffende OMT, duidt de faculteitsraad bij aanvang van het academiejaar per opleiding minstens één ombudspersoon aan (éénzelfde ombuds voor meerdere opleidingen is mogelijk). Leden van het academisch personeel of personeelsleden met relevante ervaring in onderwijsmateries kunnen als ombudspersoon optreden. Tevens wordt voor elke ombudspersoon een plaatsvervanger aangeduid.
2. De rector duidt een centrale ombudspersoon aan.

Artikel 3.2 Optracht ombudspersonen

1. De ombudspersonen treden bemiddelend op bij geschillen tussen studenten en één of meerdere personeelsleden. Deze geschillen kunnen verband houden met de toepassing van de onderwijs- en examenregeling en/of de rechtspositieregeling van de student of met als onbillijk ervaren handelingen en toestanden (*decreet rechtspositieregeling, Art.II 9*).
2. De ombudspersoon is ertoe gehouden het vertrouwelijk karakter van besprekingen en gesprekken te vrijwaren.
3. De ombudspersoon van de opleiding treedt op als contactpersoon en bemiddelaar m.b.t. onderwijs- en examenproblemen.

De specifieke opdrachten van de (opleidings)ombudspersoon m.b.t. examens en studievoortgangsbepalingen worden geregeld in de examenregeling, zie Art 1.3 lid 9, Art. 1.6, Art 3.1, Art. 3.2 en Art. 9.2, Art. 9.3 en Art. 11.1.

Het evalueren van de onderwijsverzorging en het oplossen van acute knelpunten m.b.t. het onderwijs gebeurt in eerste instantie door de evaluatiecommissie (zie Art. 1.5 van de onderwijsregeling). De ombudspersoon kan deelnemen aan de vergaderingen van de evaluatiecommissie.

4. De (opleidings)ombudspersoon treedt niet op als bemiddelaar bij geschillen omtrent opleidingsonderdelen waarbij hij betrokken is of indien hij verwant is met één van de betrokken partijen (bloed- en aanverwanten t.e.m. 3de graad of samenwonenden en diens bloed- en aanverwanten t.e.m. 3de graad). In dit geval zal zijn plaatsvervanger bemiddelen of desgevallend een persoon aangeduid door de decaan.
5. Voor mogelijke andere geschillen in het kader van lid 1 of voor bijkomend advies, kunnen studenten zich wenden tot de centrale ombudspersoon.

Bijlage: Toelatingsproeven

Toelatingsproef bachelor in de wiskunde, fysica, chemie of biologie

Voor iemand die niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde bestaat de toelatingsproef voor de bacheloropleiding in de wiskunde, fysica, chemie of biologie uit: wiskunde, fysica, chemie, biologie, Nederlands en Engels op het niveau algemeen secundair onderwijs. Op aanvraag is een meer gedetailleerde beschrijving van de leerstof beschikbaar.

Toelatingsproef bachelor in de informatica

Voor iemand die niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde bestaat de toelatingsproef voor de bacheloropleiding in de informatica uit: wiskunde, Nederlands en Engels op het niveau algemeen secundair onderwijs. Op aanvraag is een meer gedetailleerde beschrijving van de leerstof beschikbaar.

Toelatingsproef bachelor in de biomedische wetenschappen

Voor iemand die niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde bestaat de toelatingsproef voor de bacheloropleiding in de biomedische wetenschappen uit: wiskunde, fysica, chemie, biologie, Nederlands en Engels op het niveau algemeen secundair onderwijs. Op aanvraag is een meer gedetailleerde beschrijving van de leerstof beschikbaar.

Toelatingsproef bachelor in de toegepaste economische wetenschappen, handelsingenieur en handelsingenieur in de beleidsinformatica

Voor iemand die niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde bestaat de toelatingsproef voor de bacheloropleiding in de toegepaste economische wetenschappen, handelsingenieur en handelsingenieur in de beleidsinformatica uit: wiskunde, Nederlands, Engels, Frans en informatica op het niveau algemeen secundair onderwijs. Op aanvraag is een meer gedetailleerde beschrijving van de leerstof beschikbaar.

Toelatingsproef bachelor in de verkeerskunde

Voor iemand die niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde bestaat de toelatingsproef voor de bacheloropleiding in de verkeerskunde uit: wiskunde, Nederlands, Engels en informatica op het niveau algemeen secundair onderwijs. Op aanvraag is een meer gedetailleerde beschrijving van de leerstof beschikbaar.

Toelatingsproef bachelor in de rechten

Voor iemand die niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde wordt de toelatingsproef voor de bacheloropleiding in de rechten bepaald door het opleidingsbestuur Rechten.

